

Jornada sobre la Nova Directiva 2014/68/UE i el Reglament
d'Equips a Pressió
17 de novembre. Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya

Coses i casos sobre els equips a pressió

- Denominació i ordenament de les diferents pressions
- Sobre la fatiga
- Sobre els materials

GREMI DE CALDERERIA

SOBREPRESSIÓ DE LA VÀLVULA DE SEGURETAT

SOBREPRESSIÓ D'UNA VÀLVULA DE SEGURETAT:

- DEP Ann. 1, 2.11.2 / 7.3 → 10% PS

- EN ISO 4126-1:

$$\text{Sobrepessió} = \text{MAX}(10\% P_{\text{TARATGE}} ; 0,1 \text{ bar})$$

En cap cas el concepte de sobrepessió implica que es pugui tarar la vàlvula de seguretat per sobre de la Pms de la instal·lació

GREMI DE CALDERERIA

ORDENAMENT DE LES PRESSIONS

CONCLUSIONS:

1. $P_{\text{treball normal}} < P_{\text{taratge VS}}$, en cas contrari la vàlvula de seguretat interferirà en el treball normal de l'equip
2. $P_{\text{taratge VS}} \leq P_{\text{ms}}$ (pressió max. Servei, REP)
3. $P_{\text{ms}} (\text{REP}) \leq P_{\text{S}} (\text{DEP})$

GREMI DE CALDERERIA

DISMINUCIÓ DE LA CATEGORIA

Raons: allargar els temps entre inspeccions periòdiques, passar a Cat Art 4.3 (abans 3.3)

REGLAMENTO DE EQUIPOS A PRESIÓN (REP)
(R.D. 2060/2008, BOE 5-2-2009)

Criterios de aplicación

Guía REP- 02- 01 (v1)

Referencia normativa: Artículo 3.2 y apartado 1 a) de la Disposición adicional primera

Pregunta:

¿Cómo se clasifican los equipos de una instalación con el reglamento de equipos a presión?

En caso de que las condiciones de operación de los equipos difieran de forma importante de las de diseño del equipo, al utilizarse presiones inferiores o fluidos de menor riesgo, para clasificar el equipo con dichas condiciones, deberá certificarse su adecuación mediante el correspondiente certificado de empresa instaladora, o en caso de requerirse proyecto de instalación, de técnico titulado competente u OCA.

Fecha de aprobación: 9-2-2010

Ref: Guía 1

GREMI DE CALDERERIA

DISMINUCIÓN DE LA CATEGORÍA

INSTALACIONES XYZ SL

C/ Vardí, 350. LES FRANQUESES
Tel 638609645, Fax 638609646, xyzsl@telecom.com

CERTIFICADO DE RECLASIFICACIÓN DE EQUIPO A PRESIÓN - GUÍA REP-02-01 (v1)

INSTALACIONES XYZ S.L. certifica:
Que el equipo cuyas características se detallan en la tabla adjunta tiene unas condiciones de operación que difieren de forma importante y a la baja de las condiciones de diseño, por lo que de acuerdo con la guía REP-02-01 (v1), corresponde su reclasificación en el Art. 3.3 de la DEP.

TAG e identificación del equipo	FL435 Filtro de carbón activo	
PEI	3779F01	
Fabricante	Depósitos y filtros SA	
Fecha de fabricación:	2013	
Número de fabricación:	112	
RECINTO:	Filtro	
Modo de funcionamiento:	Condiciones del mercado CE	Condiciones de instalación
Presión máxima admisible (Presión de diseño) PS	bar -1 / 6.4	-1 / 6.4
Presión máxima de servicio P _{ms}	bar -	6.4
Presión de tarado de la válvula de seguridad Pt:	bar -	-
Temperatura min / máx. de servicio:	°C -	-10 / 95
Temperaturas máximas admisibles TS:	°C -10 / 95	-10 / 95
Volumen:	L 115	115
Fluido contenido: Grupo DEP / Denominación / estado	1 / Líquido	2 / Líquido
Producto PS x V y P _{ms} x V:	bar.L 736	736
Cuadro aplicable de la DEP anexo II	3	4
Categoría	Cat. I	Art. 3.3

Les Franqueses, a 28 de julio de 2015

Firmado

XXXXXXXXXX

Responsable Técnico de la empresa instaladora

GREMI DE CALDERERIA

DISMINUCIÓN DE LA CATEGORÍA

- En cas de disminució de pressió, s'ha de justificar que les vàlvules de pas i especialment les de seguretat mantenen una cabal suficient.
- REP, EP1 i EP2, art 3-3.
- Generalitat, IUE-470-2009, Ann 1, 1.4.a

GREMI DE CALDERERIA

FATIGA

DEP, Annex 1:

2.2.1, 2.2.3, 2.2.4 (disseny per càlcul i experimental)

3.4 (a les instruccions informar sobre fatiga i altres característiques del disseny)

2.2. Diseño para una resistencia adecuada

2.2.1. Los equipos a presión se diseñarán para resistir las cargas correspondientes al uso previsto, así como para otras condiciones de funcionamiento razonablemente previsibles. En particular, se tendrán en cuenta los factores siguientes:

- la presión exterior y la presión interior,
- la temperatura ambiente y la temperatura de funcionamiento,
- la presión estática y la masa del contenido en condiciones de funcionamiento y de ensayo,
- las cargas debidas al tráfico, al viento y a los terremotos,
- las fuerzas y los momentos de reacción derivados de los soportes, los dispositivos de montaje, las tuberías, etc.,
- la corrosión y la erosión, la fatiga, etc.,
- la descomposición de los fluidos inestables.

GREMI DE CALDERERIA

ESTUDIS DE LA FATIGA

Codis AD-2000 Merkblätter i EN-13445

Dos mètodes:

- simplificat: basat en fórmules
- complet: basat en anàlisi de tensions (elements finits)

GREMI DE CALDERERIA

FATIGA: Amplitud del cicle i nombre de cicles requerit i admissible

AMPLITUD DEL CICLE: $(\hat{p} - \check{p})$

Exemple: AUTOCLAU

PS = 3,5 bar

Treball habitual: $p_{\max} = 3$ bar; $p_{\min} = -1$ bar

Amplitud: $(\hat{p} - \check{p}) = 3 - (-1) = 4$ bar

NOMBRE DE CICLES REQUERIT:

4 operacions/dia, 260 dies/any, 20 anys de vida útil

$N = 4 * 260 * 20 = 20800$ cicles

GREMI DE CALDERERIA

FATIGA (mètode simplificat, AD-2000 S1)

VIDA IL·LIMITADA: $N \geq 2.000.000$ cicles

EXEMPCIONS:

Si $N \leq 1000$ ó $(\hat{p} - \check{p}) \leq 10\% PS$

aleshores no és obligatori l'estudi de fatiga

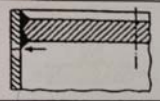
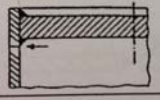
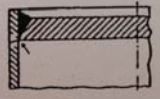
GREMI DE CALDERERIA

CÀLCUL DEL NOMBRE DE CICLES ADMISSIBLE, N_{zul}

$$N_{zul} = \left(\frac{B}{2\sigma_a^*} \right)^m$$

$m = 3$ construcció soldada
 $m = 3,5$ sense soldadura

B = Factor que depèn de la Classe de construcció

5.6		full-penetration welded from both sides or full-penetration welded from one side with backing weld $B = 7940$	K 1	$\eta = 5$
5.7		welded from both sides, but not fully penetrating $B = 6360$	K 2	
5.8		welded from one side $B = 5040$	K 3	

GREMI DE CALDERERIA

CÀLCUL DEL NOMBRE DE CICLES ADMISSIBLE, $N_{zul}(\text{cont})$

$$N_{zul} = \left(\frac{B}{2\sigma_a^*} \right)^m \quad 2\sigma_a^* = \frac{\eta}{F_d \cdot f_{T^*}} \cdot \frac{(\hat{p} - \check{p})}{p_r} \cdot \frac{K_{20}}{S}$$

$2\sigma_a^*$ = interval de tensions pseudoelàstiques

η = factor de concentració de tensions

F_d = factor que té en compte l'espessor

f_{T^*} = factor que té en comte la temperatura

K_{20} = límit elàstic a 20°C

$S = 1,5$ = Coeficient de seguretat

GREMI DE CALDERERIA

η = factor de concentració de tensions

AD 2000-Merkblatt

Page 14 AD 2000 Annex 1, 1.10.2011 edition

TABLE 3. Examples of structural forms and welded joints with the corresponding classes (K 0, K 1, K 2 and K 3) and corresponding stress factors η (Zusatz drawn in an example)

Form No.	Illustration	Description	Requirements	Class	η
1.10		corner with corner joint	welded from both sides or on one side with backing weld	K 1	2,7
1.11		corner with corner joint	welded from one side without backing weld	K 3	
1.12		butt with U-groove and longitudinal weld	form of weld and class alteration in special Nos. 1.1.1.2	K 1/2	2,0
1.13		double head-to-head connecting weld with cylindrical heads (duplex to AD 2000-Merkblatt 8.3)	form of weld and class alteration in special Nos. 1.1.1.2	K 1	1,3
1.14		heads of steel cylindrical head	permitted	K 0	2,5
1.15		heads of longitudinal head	permitted	K 0	2,0
2. Node-to-gate welds					
2.1		full through or full in node	full penetration welded from both sides or full penetration welded from one side with backing weld	K 1	2,0
2.2		full through or full in node	full penetration welded from one side with backing weld	K 2	
2.3		full through or full in node	full penetration welded from both sides, but not full penetration	K 0	
2.4		full in node in the illustration (full in node)		K 3	
2.5		full in node	full penetration welded from one side without backing weld or without backing (if not)	K 1	
2.6		full in node	full penetration welded from one side without backing weld or without backing (if not)	K 2	
2.7		node with post reinforcement weld on the inside diameter of reinforcing part		K 3	
2.8		node with post reinforcement weld on the outside diameter of reinforcing part	full penetration welds or connection classes in special Nos. 1.1.1.2 and 1.1.1.3	K 1	

GREMI DE CALDERERIA

CÀLCUL DEL NOMBRE DE CICLES ADMISSIBLE, N_{zul} (cont)

$$N_{zul} = \left(\frac{B}{2\sigma_a} \right)^m$$

$$2\sigma_a = \frac{\eta}{F_d \cdot f_T} \cdot \frac{(\hat{p} - \check{p})}{p_r} \cdot \frac{K_{20}}{S}$$

$(\hat{p} - \check{p})$ = amplitud del cicle

p_r = pressió màxima que aguanta el component concret; s'obté aïllant p de les fórmules de l'espessor o per càlcul iteratiu. $p_r \geq P_S$

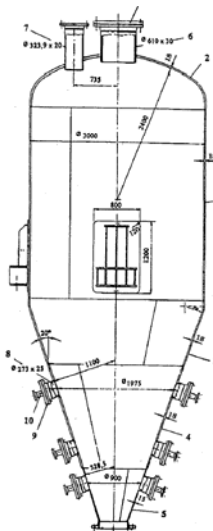
per exemple, per un cilindre:

$$e = \frac{p \cdot D}{2 \cdot \frac{K_{20}}{S}} \rightarrow p_r = \frac{e \cdot 2 \cdot \frac{K_{20}}{S}}{D}$$

GREMI DE CALDERERIA

CÀLCUL DEL NOMBRE DE CICLES ADMISSIBLE, N_{zul} (cont)

Hem de trobar
la p_r de cada
cas de càlcul

$$N_{zul} = \left(\frac{B}{2\sigma_a^*} \right)^m$$

$$2\sigma_a^* = \frac{\eta}{F_d \cdot f_{T^*}} \cdot \frac{(\hat{p} - \check{p})}{p_r} \cdot \frac{K_{20}}{S}$$

GREMI DE CALDERERIA

CÀLCUL DEL NOMBRE DE CICLES ADMISSIBLE, N_{zul} (cont)

$$N_{zul} = \left(\frac{B}{2\sigma_a^*} \right)^m$$

$$2\sigma_a^* = \frac{\eta}{F_d \cdot f_{T^*}} \cdot \frac{(\hat{p} - \check{p})}{p_r} \cdot \frac{K_{20}}{S}$$

CONCLUSIONS. Maximitzar N_{zul} :

- Per augmentar B, emprar tipus de construcció de més qualitat, per exemple, soldadura per les dues cares en front de per una sola cara y amb penetració en front de soldadures d'angle
- Per disminuir η , emprar geometries corbes y suaus en front de anguloses
- Per augmentar p_r , sobredimensionar (més gruix)
- K_{20}/S convé que no sigui gaire alt → els acers d'alta resistència es comporten pitjor a fatiga que els normals

GREMI DE CALDERERIA

MATERIALS: SELECCIÓ

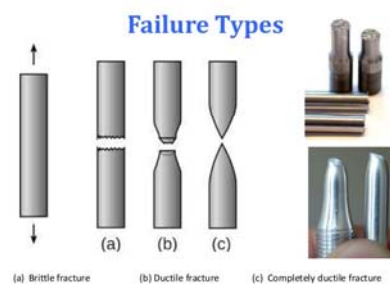
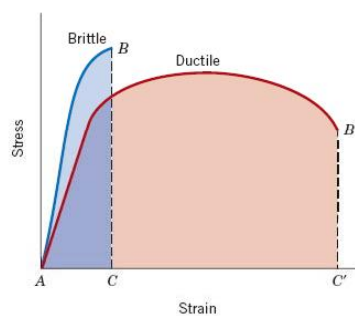
- Codis → Materials de normes harmonitzades o no
- Altres: materials no harmonitzats, presents al mercat → acomplir DEP, Ann1
- Avaluació particular de materials PMA (DEP, Ann 1, 4.2.b i c: sempre que el material no estigui recollit en una norma harmonitzada

MATERIALS: ALLARGAMENT I RESILIÈNCIA

DEP Ann I, 4.1: materials han de tenir suficient ductilitat i duresa tenacitat (tough a la versió anglesa)

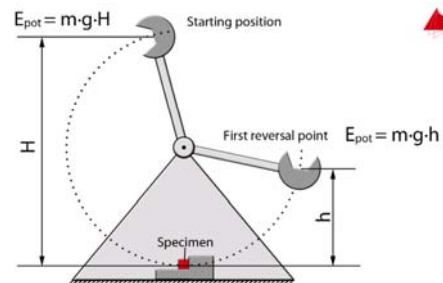
DEP Ann I, 7.5, acers

- **Allargament de ruptura $\geq 14\%$**

MATERIALS: ALLARGAMENT I RESILIÈNCIA

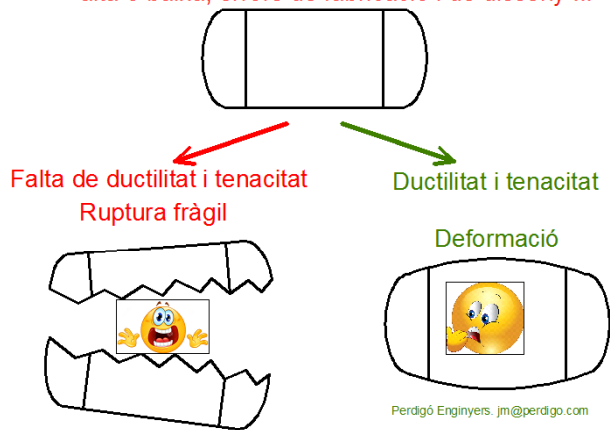
DEP Ann I, 7.5, acers:
Resiliència a TS_{min} o $20^{\circ}C$
 (la que sigui més baixa)
 $\geq 27 J$

GREMI DE CALDERERIA

MATERIALS: ALLARGAMENT I RESILIÈNCIA

CONCLUSIÓ: Pressió excessiva, temperatura excessivament alta o baixa, errors de fabricació i de disseny ...

GREMI DE CALDERERIA

MATERIALS MOLT PRESENTS EN EL MERCAT, DE DIFÍCIL ENCAIX A LA DEP

1. Tub DIN 2448

Tot i que DIN 2448 era una norma de dimensions, sota aquesta denominació ens acostumen a oferir:

Tub s/s **P235TR1** EN 10216-1 que equival a l'antic St 37.0 DIN 1629. No té garantida la resiliència de 27 J.

Alternativa correcta:

Tub s/s **P235TR2** EN 10216-1

MATERIALS MOLT PRESENTS EN EL MERCAT, DE DIFÍCIL ENCAIX A LA DEP

2. Xapa S275JR+N EN 10025-2

Molt comuna. També se la coneixia com A42b

No és harmonitzada. No té garantits 27 J.

AD Merkblätt W4 permet usar-la, però per espessors de més de 6 mm s'ha de disposar de l'assaig de resiliència.

Alternativa recomanable:

Xapa P265 GH EN 10028-2

MATERIALS MOLT PRESENTS EN EL MERCAT, DE DIFÍCIL ENCAIX A LA DEP

3. Cargols 8.8 EN ISO 898-1 (abans 8.8 DIN 267)

S'admeten les classes 5.6 i 8.8

No s'admeten les classes 6.8, 10.9 i 12.9

Costa molt aconseguir-los amb certificat de qualitat 3.1, però és necessari

Condicions de AD Merkblätt W7 pels cargols 8.8:

- $D \leq M39$; $p \leq 40$ bar ; $T \leq 300^\circ\text{C}$
- Si $PS \cdot V > 5000$ → Certificat de qualitat 3.2
- Si $T > 50^\circ\text{C}$ → Comprovar resistència en calent

Alternativa:

42CrMo4 EN 10269 = ASME SA-193 B7

MATERIALS MOLT PRESENTS EN EL MERCAT, DE DIFÍCIL ENCAIX A LA DEP

4. Inoxidable AISI 304L

AISI 304L és una denominació comercial, no és una norma. Al especificar AISI 304L no indiquem tot un munt de característiques que defineixen el producte adequat per equips a pressió

PRODUCTE	NORMES EUROPEES	NORMES AMERICANES
Xapa	1.4307 EN 10028-7	ASME SA240 304L
Tub soldat	1.4307 EN 10217-7	ASME SA312 TP304L
Tub sense soldadura	1.4307 EN 10216-5	ASME SA312 TP304L
Brides, forja	1.4307 EN 10222-5	ASME SA182 F304L
Barres, passamans	1.4307 EN 10272	ASME SA479 304L
Accessoris per soldar: colzes,	1.4307 EN 10253-4	ASME SA403 WP304L
No vàlid per equips a pressió	1.4307 EN 10088	-

GREMI DE CALDERERIA

Moltes gràcies

Josep Maria Perdigó

Enginyer industrial

jm@perdigo.com; gremi@gremicaldereria.com